

MILLIÓ VIRÁG, MILLIÁRD CSILLAG

REPCEVIRÁGZÁS A TEJÚT-CENTRUM ALATT

▷ SZÖVEG: FRANCISCS LÁSZLÓ | FÉNYKÉP: IMRE PÉTER

Az elmúlt néhány évben kialakult szokás – egyértelműen a polgári kamerák és ennek következtében az asztrotájkép-fényképezés fejlődésének köszönhetően –, hogy hazánk egyik legszebb agrár-csillagászati együttállását, a repcevirágzás és a Tejút-centrum együttes megjelenését lencsevégre kapják szemfüles fotósaink.

Mindebben van egy jó adag esetlegesség. Teljesen véletlen ugyanis,

hogy az április végén–május elején kisárguló repceföldek fölé éppen jókor ér-e teljes pompájában a Tejút-centrum a mi a földrajzi szélességünkön. Hasonlít ez az Egyiptomban hajdan alkalmazott megfigyeléshez, a Szíriusz heliakus keléséhez, ami teljesen véletlenül esett egybe a savannai esős évszak eljövételével. De ez éppen kapóra jött az ókori földművesnépnek, hogy tudják, mikor árad a Nílus. A Szíriusz pedig a kutyacsillag (Alfa

Canis Majoris), innen ered a „kutya eljövetele”, vagyis a kánikula kifejezésünk a forró időszak érkezésére.

A repce a magyar agrárkultúra egyik rendkívül fontos olajnövénye, a napraforgó után második legtöbbet termesztett faj. Egyenes szárán bokros virágzat ül, melyen 20-30 db sárga, 1,5–3 cm-es virág helyezkedik el. Mivel a repcét sokhektáros földeken termesztik, a Tejút alatt nyíló virágok ilyenkor sárgába öltöztetik a tájat.

A látványos együttállás ellenére egyáltalán nem egyszerű lencsevégre kapni a Tejút-repce párost. A virágzás 1-2 hetes jelenség, a Tejút-centrum pedig áprilisi hajnalokon jelenik meg először, de csak holdmentes, újholdas éjszakákon látható teljes pompájában. Ez a sötét, fénymentes időszak 1 hétig tart minden hónapban, vagyis a néhány hetes virágzásnak és az egyhetes holdmentességnek egybe kell esnie – s ez nem minden évben adatik meg. Ha viszont igen, akkor a déli ég állatövi csillagképei, a Nyilas és a Skorpió jellegzetes csillagai és a Tejút központjának milliárdnyi sárga csillaga „ragyogja be” a repcevirágszőnyeget. (Már amennyiben az egyik legcsapadékosabb időszakunkban derült az ég...)

A repceföldet és a Tejút tavaszi ívét, jobboldalon a kelő Tejút-centrummal együtt ábrázoló felvételt Imre Péter készítette Pinnye közeléből, Nyugat-Magyarországról az április végi újhold alkalmával

Ha mindez együtt áll, és fotósunk is a repceföldön tölti éjszakáját, akkor a felvételen megszámlálhatatlan csillag mellé megszámlálhatatlan repcevirág társul. De melyikből van több? A Tejút tavaszi felén nagyságrendileg 100 milliárd csillag található. A repceföldön pedig négyzetméterenként 100 száron, 30 virágocska helyezkedik el, ami hektáronként 30 milliót, 1 négyzetkilométeren pedig 3 milliárdot jelent. Magyarországon nagyságrendileg 300 négyzetkilométeren természetnek repcét, azaz, ha minden virág egyszerre nyílik, közel

egybillió sárga virág néz az égre, úgyhogy nyugodtan mondhatjuk: repcevirágzás idején több a virág a földön, mint csillag az égen!

IMRE PÉTER
GYERMEKKORA ÓTA RAJONG
A CSILLAGÁSZATÉRT,
2017 ÓTA KÉSZÍT
ASZTROTÁJKÉPEKET

FRANCISCS LÁSZLÓ
ÉPÍTÉSZMÉRNÖK, FOTÓGRÁFUS,
EGYETEMI OKTATÓ, A HAZAI
ASZTROFOTÓS-MOZGALOM
EGYIK FŐ SZERVEZŐJE

 [HTTP://WWW.PTES.HU](http://www.ptes.hu)